

کیمیان

ر هبر معظم انقلاب در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی فرمودند: «مسئله هسته‌ای به صورت یک گره در آمده است، این، راه حل‌هایی دارد، آن راه‌حل‌ها متوقف به تقویت درونی هاست. اگر این تقویت در درون انجام بگیرد، آن کار آسان خواهد شد.» در یادداشت زیر که در دیدگاه دفتر حفظ و نشر آثار رهبر معظم انقلاب منتشر شده، سعی شده است تا این موضوع مورد واکاوی و تحلیل قرار گیرد.

بیش از یک دهه است که موضوع هسته‌ای ایران به عنوان یک چالش بین‌المللی از سوی رسانه‌ها و دولت‌های غربی به افکار عمومی جهان معرفی شده است. در طول این سال‌ها، پرونده هسته‌ای ایران با افت و خیزهای مختلفی مواجه بوده است. در اوایل دهه ۸۰ مسو حتی توافق میان ایران و سه کشور اروپایی انجام شد، اما دیری نپایید که آن توافق به دلیل زیاده‌خواهی‌های طرف غربی منحل شد و باز هم پرونده هسته‌ای به خانه اول خود بازگشت.

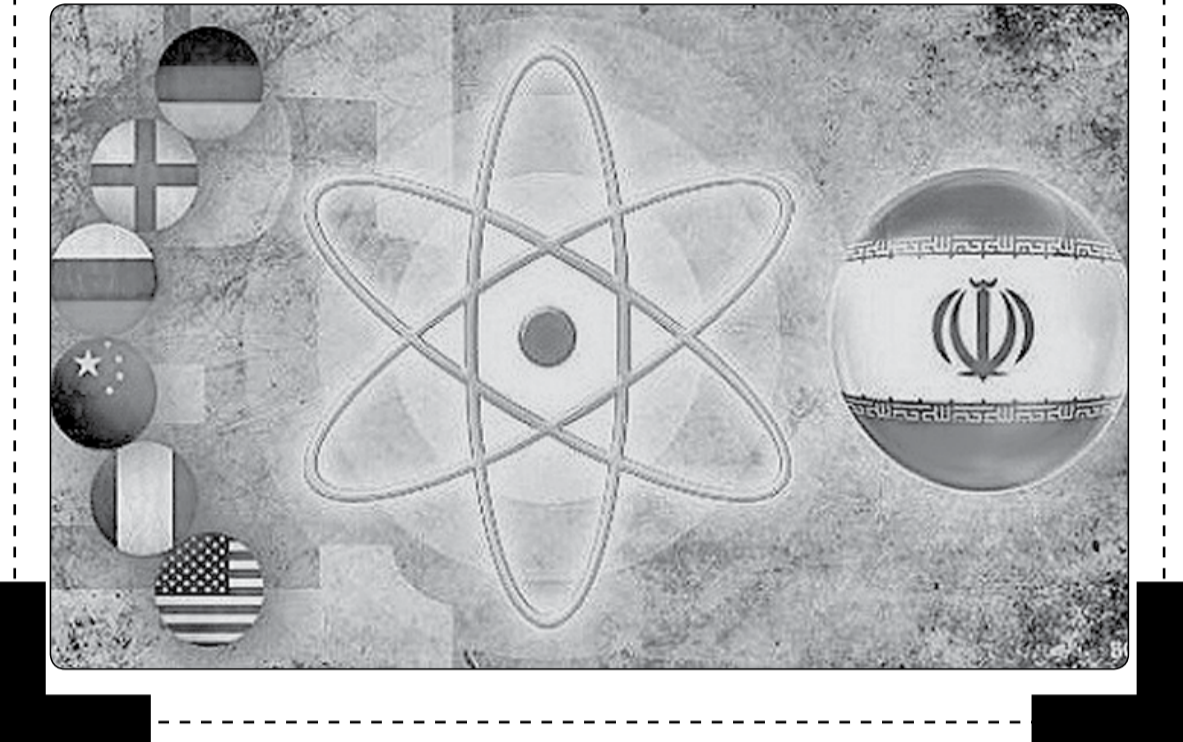
آریکا تا بدان‌جا افزایش یافت که در آستانه «مذاکرات لوزان»، رئیس‌جمهور آریکا با تکرار مواضع قبلی خود اذعان کرد که ایران می‌بایست برای رسیدن به توافق، «امتیازات» بیشتری بدهدا حتی گفت‌وگوهای نه روزه لوزان هم نتوانست چاره کار کشود و رئیس‌جمهور آمریکا، بلافاصله بعد از اعلام بیانیه مطبوعاتی مذاکرات، جلوی دوربین رفت و با اشاره به اینکه به ایران «قتمدادی» ندارد و هرگونه توافق صرفا بر مبنای «راستی‌آزمایی» است، گفت: «ایران با محدودیت شدید در برنامه خود مواجه خواهد شد و ایران همچنین با بیشترین بازرسی‌های شدید و سرزده و رژیم شفافیت موافقت کرد که هرگز در هیچ برنامه هسته‌ای در تاریخ دربار، آن مذاکره نشده. بنابراین این توافق براساس اعتماد نیست بلکه براساس راستی‌آزمایی سابقه‌ای است.» با این توضیحات سه‌والی که مطرح می‌شود این است که گره پرونده هسته‌ای ایران کجاست و چگونه باز خواهد شد؟ ایران می‌بایست چه تدبیر و سیاستی به منظور رسیدن به بهترین راه‌حل اتخاذ کند؟ چاره کار در چیست؟ به نظر می‌رسد حل مسئله هسته‌ای و باز شدن گره آن، در گرو فهم «حقیق»، «همجانبه» و از «همه ابعاد آن» - و نه صرفا تمرکز بر مسئله هسته‌ای- است. برای فهم، تحلیل و اتخاذ بهترین راه‌حل می‌بایست به همه «زمینه‌ها» و «پیش‌زمینه‌ها»ی به‌وجودآورنده یک «خداد» توجه کرد. بنابراین باید فراتر از هسته‌ای و یا بهتر بگوییم مبتنی بر یک «نگاه کلان» به این مسئله نگریست و ابعاد و رزوایی آن را مشخص کرد. از این زاویه، اگرچه می‌توان موضوعات مختلفی را بیان کرد اما در ذیل به دو موضوع اشاره می‌شود:

یکم، از حیث نسبت‌های چهارگانه منطق (نسب اربع)، نسبت میان ایران و آمریکا از جنس «تابین» است. این دو کشور، حتی در موضوعات مشترک، از حیث «نظر» (ماهیت، اندیشه و ایدئولوژی) و «عمل» (اقدامات، راهبردها، و تاکتیک‌ها) در تقابل با هم قرار دارند. این همان موضوعی است که رهبر معظم انقلاب در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین علیه‌السلام، از آن با عنوان تقابل «گفتمان نوین اسلامی» در برابر «گفتمان جاهلیت

بلکه مبتنی بر یک «نگاه معرفتی و گفتمانی» و البته برخاسته از «تجربه تاریخی» ملت ایران است. ۲۴ سال پیش، در نخستین سال‌های رهبری حضرت آیتالله‌خامنه‌ای، در سال‌هایی که تازه بحث رابطه ایران و آمریکا داغ شده بود، ایشان به همین مسئله اشاره کرده و چنین گفتند: «هرتب از رئیس‌جمهور آمریکا سوال می‌کنند که نظر شما راجع به روابط با جمهوری اسلامی چیست- او هم می‌گوید ما جدا اصرار داریم که روابطمان را با ایران حسنه کنیم! این حرف، یک حرف غیرصادقانه است. بله، با جمهوری اسلامی اسمی، با جمهوری اسلامی‌ای که از ارزش‌ها و هدف‌های اسلامی

گره پرونده هسته‌ای ایران کجاست؟

محمد پورغلامی

« آمریکا به مذاکرات با ایران نیاز دارد. اولاً آنکه اوپاما یکی از معدود رؤسای جمهوری است که تاکنون از خود «میراث» بر جای نگذاشته است و حال، به سرانجام رساندن توافق هسته‌ای با ایران، می‌تواند بهترین میراث اوپاما در سال پایانی دولت وی باشد. ثانیاً اینکه آمریکا گزینه دیگری غیر از «مذاکره» ندارد. حمله نظامی به عنوان آلترناتیو مذاکره، تنها گزینه محتمل دیگر آمریکا است که با توجه به بحران‌های عدیده‌ای که در حال حاضر آمریکا گریبانگیر آن‌ها است، و نیز با توجه به برآوردهای واقع‌بینانه‌ای که آمریکایی‌ها از توان نظامی و دفاعی ایران دارند، کاملاً غیرمعقول و هزینه‌زا است.

صرف‌نظر کند، با جمهوری اسلامی‌ای که دیگر اسمش یک دروغ خواهد بود، آمریکایی‌ها حاضرند آشتی کنند و همکاری نمایند؛اما با جمهوری اسلامی‌ای که ارزش‌های اسلامی را به صورت حیاتی‌ترین خواسته‌های خود در دست بفشرد و از آن صرف‌نظر نکند، دلشان صاف نیست و نخواهد شد». درست در همین سال‌ها بود که بیل کلینتون، میز ریاست جمهوری ایالات متحده را بر عهدہ داشت و اتفاقاً در دوره‌ای که برخی از افراد و جریان‌های سیاسی داخلی، شورابورانه صحبت از سرگیری روابط ایران و آمریکا می‌کردند، تحریم‌ها و فشارهای اقتصادی و سیاسی جدید بر ایران آغاز شد. در دوران

سیاسی

Siyasi@kayhan.ir

« اگر بپذیریم که مهم‌ترین و بزرگ‌ترین مسئله حال کشور، اقتصاد است، به نتیجه رسیدن مذاکرات، صرفا یکی از راه‌حل‌ها برای حل این مشکل است. اما حل مشکلات اقتصادی کشور راه‌حل‌های دیگری هم دارد؛ «اقتصاد مقاومتی» و «ساخت مستحکم درون»، مهم‌ترین راهکارهای مطمئن و کار آمد است که می‌تواند به عنوان آلترناتیو توافق هسته‌ای نقش ایفا کند.

اثر خواهد گذاشت، لذا] برنامه‌ریزی شد برای اینکه نگذارند.»

دوم، به نظر می‌رسد اصلی‌ترین هدف مقامات آمریکایی از مذاکرات با ایران، «تغییر رفتار» ایران است نه مسئله هسته‌ای. بنابراین پرونده هسته‌ای «قرع» است و تغییر رفتار ایران «اهل». پس آمریکایی‌ها دنبال توافقی هستند که از طریق آن بتوانند رفتار ایران را تغییر دهند. توماس فریدمن، نویسنده معروف «هیپورک تایمز» نیز در مصاحبه‌ای به این موضوع اشاره کرد و گفت: «به نظر من با توافقی که اوپاما با ایران بر سر مسئله هسته‌ای انجام می‌دهد امکان این تغییر در داخل ایران فراهم می‌شود. البته من نمی‌خواهم در این خصوص پیشگویی انجام دهم اما دست‌کم این امکان وجود دارد که با این توافق، مشارکت ایران در مسائل جهانی بیشتر شود و در نتیجه آن تغییراتی در داخل ایران رخ دهد.»

به همین دلیل و مواردی از همین دست است که آمریکا به مذاکرات با ایران نیاز دارد. اولاً آنکه اوپاما یکی از معدود رؤسای جمهوری است که تاکنون از خود «میراث» بر جای نگذاشته است و حال، به سرانجام رساندن توافق هسته‌ای با ایران، می‌تواند بهترین میراث اوپاما در سال پایانی دولت وی باشد. ثانیاً اینکه آمریکا گزینه دیگری غیر از «مذاکره» ندارد. حمله نظامی به عنوان آلترناتیو مذاکره، تنها گزینه محتمل دیگر آمریکا است که با توجه به بحران‌های عدیده‌ای که در حال حاضر آمریکا گریبانگیر آنها است، و نیز با توجه به برآوردهای واقع‌بینانه‌ای که آمریکایی‌ها از توان نظامی و دفاعی ایران دارند، کاملاً غیرمعقول و هزینه‌زا است. کما اینکه باراک اوپاما سال گذشته، در سخنرانی خود در دانشکده نظامی وست‌پوینت به این نکته اشاره کرد که راهبرد جدید آمریکا، پرهیز از «مداخله مستقیم» (یعنی درگیری نظامی) در سایر کشورها و استفاده از بازیگران نیابتی و منطقه‌ای است.

راهکار جایگزین برای حل مسئله

تا اینجا مشخص شد که گره پرونده هسته‌ای ایران در کجاست، حال باید به این پرسش پاسخ داد که پس چاره کار چیست؟ می‌دانیم که هدف اصلی از مذاکرات، لغو همه تحریم‌ها و به تبع آن گشایش اقتصادی و حل مشکلات معیشتی مردم است.اما گفته‌اند و درست هم گفته‌اند که در عالم سیاست نباید همه تخم‌مرغ‌ها را در یک سبد چید، سیاستمدار چیره و زبردست آن کسی است که برای حل یک «مسئله»، چندین «راه‌حل» داشته باشد.اگر بپذیریم که مهم‌ترین و بزرگ‌ترین مسئله حال کشور، اقتصاد است، به نتیجه رسیدن مذاکرات، صرفا یکی از راه‌حل‌ها برای حل این مشکل است. اما حل مشکلات اقتصادی کشور راه‌حل‌های دیگری هم دارد؛ «اقتصاد مقاومتی» و «ساخت مستحکم درون»، مهم‌ترین راهکارهای مطمئن و کار آمد است که می‌تواند به عنوان آلترناتیو توافق هسته‌ای نقش ایفا کند.

چندی پیش، روزنامه «لس آنجلس تایمز» در گزارشی به همین موضوع پرداخت و اشاره کرد: «درین دست است که تحریم‌های تحمیلی واشنگتن، اروپا و شوروی امنیت سازمان ملل در رساندن ایران به میز مذاکره نقش حیاتی داشته‌اند؛اما این به آن معنا نیست که فشار اقتصادی و مالی به اندازه کافی قدرتمند است که تهران را مجبور به یک توافق کند. ایران از کاهش فروش نفت، کاهش ارزش پول، کسری بودجه و محدودیت‌های بانکی و مالی در صدمه دیدن است. اما ظرفیت ایران برای مقاومت در برابر درد اقتصادی و مشارکت در آنچه رهبر عالی ایران آن را «اقتصاد مقاومتی» می‌خواند- مقاومت در برابر تحریم‌ها و فشارهای اقتصادی خارجی- بسیار بیشتر از آن چیزی است که ما تصور کنیم».

به نظر می‌رسد یکی از دلایل انتخاب هوشمندانه شعار سال به نام «دولت ملت، همدلی و مهرپایی» از سوی رهبر انقلاب برای پیشبرد این اهداف باشد. شرایطی که در آن دولت و ملت در کنار هم، بستر لازم برای «قوی شدن» هر چه بیشتر کشور را فراهم کنند.

موجز و فشرده نوشته ششوند، و با وجود تعداد بالای اسناد و منابع استفاده شده در هر فصل، با انتخاب بخش‌های کوچک و مهم آنها، مطالب به صورت «خلاصه‌گزارش» تهیه گردند و تا جای ممکن حجم هر گزارش کاهش یابد.

منابعی که در پژوهش‌های این کتاب مورد استفاده قرار گرفته‌اند، در یک دسته‌بندی کلی عبارت‌اند از:

۱- پژوهش‌های منتشر شده پیرامون تحریم‌ها توسط اندیشکده‌هایی مانند گروه بین‌المللی بحران، شورای روابط خارجی،مرکز تحقیقات کنگره آمریکا، بنیاد دفاع از دموکراسی، مرکز بلفر دانشگاه هاروارد، مرکز پولسون و موسسه بروکینگز.

۲- اسناد رسمی مرتبط با تحریم، اعم از توافقات هسته‌ای، اسناد سازمان ملل متحد (قطعنامه‌ها، تحریم‌ها و تعاریف حقوقی)، قوانین کنگره آمریکا، دستورات اجرایی روسای جمهور آمریکا، ویرایش‌های مختلف قوانین اتحادیه اروپا، اسناد دادگاه‌های اروپا، اسناد وزارت امور خارجه آمریکا، اسناد وزارت خزانه‌داری آمریکا، اسناد وزارت خزانه‌داری انگلیس، اسناد نهادهای تخصصی بین‌المللی مانند ایکائو، اظهارات و مواضع رسمی مسئولین داخلی و خارجی در سخنرانی‌ها و مصاحبه‌ها، نشست‌های رسانه‌ای، جلسات استماع کنگره و دیگر جلسات عمومی.

۴- آمارها و اطلاعات رسمی منتشر شده توسط سازمان‌ها و نهادهای داخلی مانند بانک مرکزی، گمرک و اتاق بازرگانی، و سازمان‌ها و نهادهای خارجی مانند اداره انرژی آمریکا، آژانس

شناخت دقیق طراحی‌های پیچیده‌ای که متن امتیازات را به گونه‌ای تنظیم می‌کند که نتوانند فایده عملی داشته باشند، جزئیات و قیودی که در مذاکرات اجرایی اضافه می‌شوند و همان امتیازات اندک اخذ شده را نیز خنثی می‌کنند، نظام چندلایه و زنجیره‌ای تحریم‌ها که رفع برخی تحریم‌ها بدون رفع برخی تحریم‌های دیگر را می‌فایده می‌کند، فشارهای سیاسی که به مسائل حقوقی سابه می‌افکنند و توافقات را در عمل بی‌اثر می‌کنند، و دیگر روال‌هایی که در آینده نیز تکرارشدنی‌اند، نگاه خواننده نسبت به مذاکرات برای رفع تحریم را وسعت بخشیده، و فضای آینده را برای او روشن‌تر می‌سازد.

وجود دارد.

در واقع بخش دوم کتاب، تمرکز حقوقی بر قوانین تحریم صورت گرفته است، تا مکمل بخش اول کتاب باشد که تمرکز اقتصادی بر وضعیت تحریم‌ها در صحنه عمل دارد.

بخش آخر کتاب نیز حاوی پنج ضمیمه است. ضمیمه‌هایی برای تکمیل تصویر ارائه شده در این کتاب از وضعیت تحریم‌ها و نتایج مسیر مذاکره برای رفع آنها.

در ضمیمه اول، یازده سند رسمی منتشر شده از توافق ژنو که جزئیات دقیق متن این توافق و توافقات اجرایی پس از آن را مشخص نموده‌اند، و مطالب آنها در این کتاب نیز مورد استفاده قرار گرفته، در قالب یک جدول معرفی شده‌اند.

در ضمیمه دوم، ترجمه رسمی وزارت خارجه از برنامه مشترک اقدام آورده شده و برخی اشکالات مهم موجود در آن، به صورت پاورقی ذکر گردیده است.

ضمیمه سوم، فهرست تعهدات هسته‌ای کشورمان در توافق ژنو و مشاهده وضعیت اجرای آنها؛را براساس گزارش‌های رسمی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در جدولی بطور خلاصه بیان نموده است.

در ضمیمه چهارم، ترجمه جدول تطبیقی تحریم‌های شوروی امنیت، اتحادیه اروپا، آمریکا و دیگر کشورهای علیه ایران که توسط مرکز تحقیقات کنگره آمریکا تهیه گردیده، در اختیار خوانندگان قرار گرفته است. این جدول، از زاویه‌ای دیگر، به مرور تحریم‌های کشور می‌پردازد.

ضمیمه پنجم نیز با مرور صفحات اول و تیتزه‌های اصلی روزنامه‌های کشور در بازه زمانی یک ساله حول توافق ژنو، با یادآوری تبلیغات گسترده رسانه‌ها پیرامون برداشته شدن تحریم‌ها و به نتیجه مطلوب رسیدن مسیر مذاکره با آمریکا برای حل مشکلات اقتصادی کشور، این قطعه درس آموز از تجربه تاریخی کشور در زمینه تحریم و مذاکره را ثبت نموده است.

در پژوهش‌های صورت گرفته برای آماده‌سازی این کتاب، به تناسب نیازهای موجود در بخش‌های مختلف، از منابع گوناگونی استفاده گردیده است. در هر یک از ۱۳ فصل اصلی کتاب، بطور میانگین بیش از ۱۳۰ مورد سند استفاده و استناد قرار گرفته است. در تهیه این کتاب، تلاش زیادی شده که مطالب تا جای ممکن

موضوع تحریم‌ها و راه صحیح مواجهه با آنها، شاید مهم‌ترین مسئله مطرح در فضای عمومی این سال‌های کشور باشد. هرچند تحریم‌ها عمری برابر با عمر انقلاب اسلامی دارند و همواره ابزار فشار دشمنان هرود به مرحله‌ای جدید، به تحریم‌هایی تبدیل شده‌اند که به تعبیر مقامات آمریکایی «سخت‌ترین تحریم‌های تاریخ» هستند.

البته نه تحریم‌های شدید، قابلیت تداوم و اثر گذاری در بلندمدت را دارند، و نه ایران کشور دست و پا بستهای است که تحریم‌ها بتوانند آن را از پا در آورند؛ اما در هر حال، تحریم‌ها سختی‌ها و مشکلاتی را پدید آورده‌اند که باید راه صحیح مواجهه با آنها را پیدا کرد و پیمود. در مواجهه با این موضوع، مسیری در حال طی شدن است که حل مشکلات اقتصادی کشور را منوط به رفع اثر تحریم‌ها، و رفع اثر تحریم‌ها را منوط به مذاکره که تحریم‌کنندگان غربی (و به خصوص آمریکا) می‌دانند.

این مسیر، که برآیند یک تفکر ریشه‌دار است و محدود به حوزه تحریم و اقتصاد نیز نمی‌شود، در این برهه از تاریخ انقلاب در بوت‌ه آزمی‌های قرار گرفته، و ایران اسلامی در حال گذراندن تجربی‌های تاریخی پیرامون میزان کارایی و موفقیت این مسیر در عرصه عمل است.

مشخص شدن سرانجام این مسیر، برای ملت ایران و همه ملت‌هایی که در دوراهی انتخاب مسیر آینده خود برای رسیدن به پیشرفت هستند، قطعاً دلالت‌های مهم و تعیین‌کننده‌ای خواهد داشت و راه صحیح تعامل با دنیای غرب را برای ملت‌ها روشن خواهد کرد.

مشخص نمودن سرنوشت این مسیر نیز نه با کلی‌گویی، بلکه با پژوهش دقیق و جزئی، قابلیت تحقق پیدا می‌کند. باید واقعیات موجود در جزئیات تعیین‌کننده در حوزه تحریم‌ها را شناخت، و با طراحی‌های پیچیده حقوقی، سیاسی، اقتصادی تحریم‌کنندگان در میز مذاکره و در میدان عمل آشنا شد. باید تجربه توافق ژنو در رفع تحریم‌ها را به دقت مورد واکاوی قرار داد، و سرنوشت مسیر رفع تحریم با مذاکره را در این زمینه سرنوشت بسیار جالب و درس‌آموز توافق ژنو مشاهده نمود.

« این کتاب هر چند به بررسی وضعیت فعلی تحریم‌ها و کارنامه توافق ژنو در رفع تحریم‌ها پرداخته است، اما ادعای روشن کردن سرنوشت این مسیر در آینده را دارد؛ چراکه تداوم این مسیر در حال و آینده، با همان جزئیات تعیین‌کننده و قواعد و روال‌های قابل صورت می‌پذیرد. در واقع توافق ژنو را می‌توان «مدل واقعی» توافقات احتمالی آینده دانست؛ با همان ادعاها، با همان مشکلات اجرایی، و با همان سرنوشت.

پرداختن به موضوع مذکور، وقتی اهمیت‌های دوجندانی می‌یابد که بدین‌ام با وجود سابقه سی و چند ساله تحریم‌های کشورمان، هنوز پژوهشی جامع پیرامون ساختار و تأثیرات عملی تحریم‌ها در حوزه‌های مختلف اقتصادی منتشر نشده است. همچنین با وجود گذشت بیش از یک سال و نیم از انعقاد توافق ژنو (که اتفاقی کم‌نظیر در تاریخ تعامل ایران و غرب بعد از انقلاب بود)، هنوز هیچ گزارش مستندی از میزان تحقق تعهدات طرف مقابل و تأثیر این توافق در کاهش تحریم‌ها - که هدف اصلی ایران از ورود به مذاکرات بود- انتشار نیافته است.

کتاب «گزارش ناخوانده از سرنوشت یک مسیر» به منظور بر کردن این خلأ پژوهشی و با هدف بررسی جامع تحریم‌های کشور و روشن نمودن سرانجام مسیر مذاکره برای رفع آنها، به همت پژوهشگران اندیشکده صدق تهیه و توسط نشر شهید کاظمی منتشر شده است. بخش اول این کتاب که شامل ۹ فصل است، به ساختار تحریم‌های اقتصادی کشورمان در حوزه‌های اصلی، یعنی حوزه‌های مالی-بانکی،

صفحه ۸شنبه ۲۳خرداد ۱۳۹۴۲۵شعبان ۱۴۲۶- شماره ۸۱-۲۱

معیار ارزیابی سخنان منسوب به امام راحل (ره) * حسین معینی

انتشار نقل قول های عجیب و غریب از حضرت امام(ره) و انتساب برخی عبارات به ایشان در حالی که پیش از آن چنین تعبیری از ایشان شنیده نشده بود، سوژه جدیدی است که آذهان عمومی را در این ایام مشغول به خود کرده است. این مسئله آنگاه اهمیت می‌یابد که برخی از این نقل قول‌های ادعایی با نصوص صریح حضرت امام و مشی و سیره ایشان در تعارض بوده و قابل جمع نمی‌باشد و برخی از آنان توهین آشکار به آن شخصیت وارسته و بزرگ مرد تاریخ انقلاب اسلامی است. از سوی دیگر این نقل قول‌ها از سوی کسانی نقل گردید که به نحوی نسبی سببی با ایشان داشته و یا آنکه سابقه تعامل و ارتباط با ایشان داشته‌اند.

این وضعیت از یکسو زمینه‌ای را برای فرصت‌طلبان و معاندان و دشمنان حضرت امام(ره) و انقلاب اسلامی فراهم آورده و از دیگر سو، نوعی سردرگمی و ابهام را در آذهان به همراه داشته و سوالات و ابهاماتی را ایجاد کرده که حل برخی از آنان نیازمند تنویر افکار عمومی است.

در این باره باید گفت که این اولین بار ی آخرین بار نیست که شاهد چنین عبارات و انتساباتی هستیم که عبارتی کلامی به حضرت امام(ره) انتساب داده شده است. همواره در بعد از درگذشت بزرگان دینی – سیاسی، جملات و عباراتی به این افراد منتسب گردیده که در صحت و سقم آن اختلاف بوده است. آنچه در این میان مهم است داشتن معیار و محکی است که بتوان با توجه به آن به ارزیابی نقل قول‌ها پرداخت.

شاید در گام اول مهمترین شاخص، تطبیق گفتمانی و بررسی سیاق عبارات و کلمات نقل شده با بیانات و نوشتارهای معظم‌له باشد. موضوعاتی چون مبارزه با استکبار جهانی و آمریکا، مبارزه با فساد، حمایت از متضعفان، اعتقاد به جامعیت اسلام، اعتقاد به رابطه اسلام و سیاست، جایگاه و اهمیت حجاب در جامعه اسلامی، جایگاه و احترام و حرمت خانواده‌های محترم شهدا و ایثارگران و مواردی از این قبیل موضوعاتی نیستند که نتوان نظر حضرت امام(ره) را در این زمینه فهم نمود و تطبیق ادعاهای جدید با آنان را بررسی نمود. کافی است مروری گذرا بر مجموعه بیست و دو جلدی صحیفه امام انداخته شود تا دهها عبارت و سخن در مورد هر یک از این موضوعات جمع آوری شده و بطلان ادعاهای جدید ثابت گردیده و نظر صحیح آن بزرگمرد در این مباحث آشکار شود.

معیار و شاخص دیگری که توسط خود ایشان برای آیندگان به یادگار گذاشته شده است، معیاری است که در صفحه پایانی وصیت‌نامه سیاسی – الهی‌شان مورد تاکید قرار گرفته است. در صفحه ۲۸۱ جلد بیست و یکم صحیفه امام می‌خوانیم: «کند که من حاضر، بعض نسبت‌های بی‌واقعی به من داده می‌شود و ممکن است پس از من در حجم آن افزوده شود؛ لهذا عرض می‌کنم آنچه به من نسبت شده است یا می‌شود مورد تصدیق نیست، مگر آنکه صدای من یا خط و امضای من باشد، با این کار نشناسان؛ یا در سمیای جمهوری اسلامی چیزی گفته باشم.» این عبارت معیار آشکار و شاخصی صریح است برای ملت ایران و همه دوستداران حضرت امام(ره) که بتوانند سره را از ناسره تشخیص داده و نسبت به جملات منسوب به ایشان قضاوت نمایند و از تحریف دیدگاه‌های آن حکیم بزرگ جلوجلیری کنند و فصل الخطابی است برای امتیازات و ادعاها و همچنین گوشه‌ی تاریک به همه آنانی که نقل قول‌های منتشر شده‌ای از آن بزرگوار به یادگار دارند که اگر واقعاً بر صحت ادعای خود واقفند، به جای تشویش افکار عمومی، با مدرک و سند و معیارهای برشمرده آن را از طریق قانونی مطرح نمایند.

سخن آخر آنکه نسل جوان امروز با توجه به فاصله بیش از ربع قرن از دوران حیات حضرت امام(ره) بیش از پیش‌بینیان نیازمند مرور و موانست با کلام بنیانگذار جمهوری اسلامی است و در این مسیر باید مهمترین میراث مکتوب آن بزرگوار یعنی «صحیفه امام» مورد مطالعه و مذاقه قیق قرار گیرد تا اهداف و آرمان‌های انقلاب اسلامی در مسیر پیش‌رو از گزند تحریفات در امان ماند.

نیز مسئولین درگیر با این حوزه در دولت و مجلس شورای اسلامی، گفتنی است علاوه بر منابع فوق، در برخی موارد نیز برای این کردن خلأ اطلاعات ضروری در بخش‌های مربوطه، از روش‌های دیگری استفاده نموده‌ایم؛ به عنوان مثال، جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوط به کالاهای اساسی (مواد غذایی و دارویی) از آمارهای گمرک ایران، آمریکا و اتحادیه اروپا و تهیه نمودارهای لازم در این زمینه، و استخراج و پالایش آمار واردات قطعات خودروی کشور (برای مشخص نمودن تأثیر تحریم‌ها و توافق ژنو در روند کاهشی و افزایشی آنها)، که با توجه به عدم وجود آمار رسمی کامل در این زمینه، با استخراج تعرفه‌های مربوط به این قطعات متعدد از کتاب «قانون صادرات و واردات» کشور، و جمع‌آوری اطلاعات کلیه واردات صورت گرفته مربوط به این تعرفه‌ها (و ارزش دلاری متناظرشان) از پایگاه داده «گمرک جمهوری اسلامی ایران»، این اطلاعات مهم و تعیین‌کننده، به تفکیک کشورهای مبدأ واردات و سالیهای مختلف و به صورت تدریجی، نسبت به واقیعات موجود پیرامون این کتاب هر چند به بررسی وضعیت فعلی تحریم‌ها و کارنامه توافق ژنو در رفع تحریم‌ها پرداخته است، اما ادعای روشن کردن سرنوشت این مسیر در آینده را دارد؛ چراکه تداوم این مسیر در حال و آینده، با همان جزئیات تعیین‌کننده و قواعد و روال‌های قبل صورت می‌پذیرد. در واقع توافق ژنو را می‌توان «مدل واقعی» توافقات احتمالی آینده دانست؛ با همان ادعاها، با همان مشکلات اجرایی، و با همان سرنوشت.

خواننده با مطالعه این کتاب و همراه شده با داستان پرمعجرای تحریم‌ها، به صورت تدریجی، نسبت به واقیعات موجود پیرامون تحریم‌ها و تحریم‌کنندگان، مذاکرات و توافقات، و مشکلات و راه حل‌ها، حسی عمیق پیدا می‌کند.

شناخت دقیق طراحی‌های پیچیده‌ای که متن امتیازات را به گونه‌ای تنظیم می‌کند که نتوانند فایده عملی داشته باشند، جزئیات و قیودی که در مذاکرات اجرایی اضافه می‌شوند و همان امتیازات اندک اخذ شده را نیز خنثی می‌کنند، نظام چندلایه و زنجیره‌ای تحریم‌ها که رفع برخی تحریم‌ها بدون رفع برخی تحریم‌های دیگر را می‌فایده می‌کند، فشارهای سیاسی که به مسائل حقوقی سایه می‌افکنند و توافقات را در عمل بی‌اثر می‌کنند، و دیگر روال‌هایی که در آینده نیز تکرارشدنی‌اند، نگاه خواننده نسبت به مذاکرات برای رفع تحریم را وسعت بخشیده، و فضای آینده را برای او روشن‌تر می‌سازد.